

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Cur Clerici de beneficiorum suorum fructibus, & redditibus tetari non
possint. cap.xvii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

a. inc. q. d. tit. de. stat. b. c. quia mos. d. tit. de test. c. i. et c. fixa. 12. q. 6. c. 1. et ibi. gl. Host. Pan. de succes. ab intest. c. ult. et penult. §. sed si Episco. 12. q. 5. c. quicquid. 12. q. 3. Alphon. Alu. rex in Thes. Chrif. religio. cap. 6. §. 24. d. c. quod autē. 23. q. 7. c. conuenior. 23. q. 8. c. ult. et penult. 12. q. 1. c. edoceri. de refer. pt. c. 2. de donation. Clem. lib. 2. c. 5. tit. Apof. c. 29. et 39. Naua. in tract. de redit. bene. ecclē. q. 1. nu. 18.

Huc pertinet & illud quod a eodem Alexandro scriptum fuit: Clerici de mobilibus, que per eorum sunt adepti de iure testari non possunt: viuentium & sui compotes moderatē valent aliqua de bonis non ratione testamenti, sed eleemosynarū erogare in ægritudine constitui. Et licet clericus, de qua paternæ successionis vel cognationis intuitu de artificio sunt adepti, seu dono consanguineorum amicorum, non habito respectu ad ecclesiam, porerunt ad ipsos, liberē disponere valeant: de his tamen quæ consideratione ecclesiæ per ceperunt, nullum iure possunt facere testamentum. Quod si de illis per hereditatem, aut alio modo intuitu per ceperint, ante obitum non disposuerint, sed in testamento cesserint, nec aliqui fuerint inuēti, qui iure cognationis ipsis succedere valeant, altari, seu ecclesiæ, cui fuerint, omnia perpetuō sanctificentur, & in usum dantur.

Cur clerici de beneficiorum suorum fructibus & redditibus non possint. CAP. XVII.

Constat igitur ex præmissis de quibus bonis testari vel non testari possint: Et de quibus non possunt (vt pote per ecclesiā acquiritur, & pti) permittitur illis, pauperibus, religiosis locis, & illis, qui sibi seruiērūt, dum viuunt, donare, nec testari: & hoc certa, atq; legitima de causa. Nam curatū, & reddituū, aliorumq; bonorum suorum beneficiorum directi, & vtiles Domini nō sint; sed tantummodo curatores, & dispensatores eorundem: ita vt honestam sustentationem sibi nihil ex illis videri possint, sed superflua teneantur pauperibus, vel in usus erogare. Idcirco Ecclesia, vt eos ad diligētiam & fidelem muneris, atque officij ipsorum ex cogere, per quam ad regnum cælorum peruenirent, voluit, vt de omnibus & singulis dicerentur, quod de B. Laurentio (cui thesauri ecclesiæ erant commissi erant) canit Ecclesia: Dispersit, dedit pauperibus iustitia eius manet in seculum seculi. Perspicuum huic erogationi maximo impedimēto fore

liberiter experientia docente intelligebat, nihil esse
 utilius ad inuitandum cum, cui vsus fructus aliquo-
 rum bonorum relinquatur, ad liberalitatē in vita exer-
 cendam, & ad auertendum à nimio illorum desiderio,
 quam ei vsus fructum illorum relinquere sub conditio-
 ne, ne scilicet de eius redditibus quicquam decedens
 patrimonio relinquere possit. Tum etiam quod absur-
 dum fuisset, si Ecclesia permisset beneficiariis absque
 iusta causa testari de redditibus beneficiorum in super-
 fluos, & profanos vsos; cum illa sint pauperibus debita
 legibus naturæ, & diuinis; quas tutari ad sanguinem
 vix Ecclesiæ oportet. Omnia enim decem decalogi
 præcepta leges naturales sunt, iuxta receptā B. Thomæ
 secundam. At beneficiarius aliter, quàm supradictum
 est contra iuris dispositionem fructus & redditus bene-
 ficij sui dispensans, transgreditur, & infringit septimum,
 & decimum præceptum decalogi. Siquidem non so-
 lum ea infringit is, qui palam furatur, aut rapit, sed etiam
 qui re aliena contra voluntatem Domini vitur. At
 qui redditus beneficij sui contra prædicta Ecclesiæ, &
 pontificij decreta expendit, vitur bonis illis con-
 tra voluntatem Dominorum, qui illa dederunt; puta
 Domini nostri IESU CHRISTI, & Ecclesiæ quæ illa rece-
 pit, & tenet; tum etiam eorum, qui ecclesiæ bona dona-
 uerunt, vel legarunt per piam aliquam foundationem.
 Deinde is, qui quod debet non soluit ei, cui debet;
 & qui se non exonerat iniuncto sibi onere, quando, &
 modo tenetur, contra voluntatem Domini alie-
 nam detinere, & prædicta præcepta transgredi cen-
 setur. Itaque beneficiarius, qui superflua detinet, aut
 non tribuit pauperibus, aut donat diuitibus ratione co-
 gnationis, amicitia, vanitatis, aut vitij, prædicta præ-
 cepta quoque transgreditur, quandoquidem ea, quæ in
 iure ecclesiæ percipit, illi collata sunt cum onere, &
 conditione dandi superflua pauperibus. Vnde in ca-
 pitulo Apostolorum constitutum legitur. Præcipi-
 mus, vt Episcopus res ecclesiæ in potestate habeat.
 Si pretiose hominum animæ fidei eius commit-
 tere sunt, multò vtiq̃ magis oportuerit & de pecu-
 niis illi mādatum dare, vt illius arbitratu dispēsentur,
 neque

a Nauar. in
 tract. de reoist.
 benef. eccle. q. 1.
 nu. 9. & se-
 quent. et quæst.
 3. num. 2.
 b 2. 2. quæst.
 122. art. 2.
 c arg. c. penna-
 le. 14. q. 5.
 d l. quire. ff. de
 iuri. l. igitur.
 ff. de lib. r. cau-
 sa. §. placuit.
 in fine de oblig.
 qua ex delict.
 c. a. g. l. 1. & l.
 legatum. ff. de
 administ. rer.
 ad cunct. pert.
 Cardi. in clem.
 quia contingit.
 de religiof. do-
 m. b.
 f. c. saepe de re-
 stit. spol. Thom.
 2. 2. quæst. 62.
 art. fin. l. 1. c.
 de donatio quæ
 sub modo 10. 0
 tit. ff. de condit.
 & demonstrat.
 §. Act. 2. et 4.
 Clem. de consti-
 tu. apost. lib. 2.
 cap. 29. et epist.
 §. ad laud. ca.
 dilectissimis.
 1. q. 1.
 h. Cano. 39. &
 75.

illa sua, primitias de Area, & torculari pro peccatis, inquam mediatori, atque interuentio posito inter Deum, & eos, qui expiationibus, & deprecationibus opus habent. Te enim dare oportet, illum distribuere, inquam oconomum, & dispensatorem rerum ecclesiasticarum. Rursum idem alibi^a: Etiam praecipio omnes primitias adferri Episcopo, & presbyteris, & diaconis ad victum ipsorum; decimas offerri ad victum reliquorum clericorum, virginum, ac viduarum, & iis, qui sunt paupertate oppressi. Benedictiones, quae in publicis sacris supersunt de sententia Episcopi, vel presbyterorum, diaconi clero distribuunt: Episcopo partes quatuor, presbytero partes tres, diacono partes duas; ceteris vero, hypodiaconis scilicet, lectoribus, canonicis, diaconissis partem unam. Hoc enim honestum, & acceptum est coram Deo, quemlibet pro sua dignitate honorari. Ecclesia enim non confusio, sed ordo, & dispositionis est magistra.

Vivamus vero Papa martyr omnibus Christianis rebus ecclesiae scribens^b: Ipsae, inquit, res in diocesi singularum parochiarum Episcoporum (qui tunc tenent Apostolorum) erant, & sunt usque ad hunc, & futuris semper debent esse temporibus. Episcopi, ut fideles dispensatores eorum, omnium communem vitam degere volentibus ministrare cuncta necessaria debent, prout melius potuerunt; ut nemo in eis egens inueniatur. Ipsae enim sunt fidelium oblationes appellantur, quia Domino offeruntur. Non ergo debent aliis usibus, quam ecclesiasticis, & praedictorum Christianorum fratrum, & indigentium conuerti: quia vota sunt fidelium, & pretia peccatorum, ac patrimonia pauperum, atque ad praedictum opus Domino tradita. Si quis autem (quod absit) secus egerit, videat ne damnationem Ananiae, & Zaphirae percipiat, & reus illegitimi efficiatur, sicut illi effecti sunt^d, qui praedictarum rerum fraudauerunt. Haec fratres cauenda sunt, & timenda; quia res Ecclesiae non quasi propriae, sed, ut communes, & Domino oblatae, cum summo timore, non in alios, quam

a lib. 8. de constitut. Apostol. cap. 36.

Quilibet pro sua dignitate ecclesiae bonis honorandus est.

b epist. 1.

c c. videtur. 12. q. 1. luo. 3. par. decret. cap. 139. Res ecclesie patrimonium sunt pauperum.

d Act. 5.

a ca. res eccle-
 sia. 12. q. 1. luo.
 d. loc.
 b. Symmach. in
 3. et 6. Syn. Ro.
 et Grigo. c. quia
 tua. 12. q. 1. Leo
 4. in cap. mone-
 mus 12. q. 2. Ge-
 las. in c. vobis
 enim. Et 4. se-
 quen. 12. q. 2.
 Simplic. in c. de
 redditibus 12. q. 2.
 c. Hiero. in ca.
 clerici. et in c.
 duo sunt 12. q.
 1. et in c. gloria.
 12. q. 2. Augus-
 t. in c. nolo. et c. no-
 dicatio. c. cer. id.
 c. s. p. rinatum.
 12. q. 1. et in c.
 decima. 16. q. 1.
 c. quod aut. 23.
 q. 7. Ambros.
 lib. 2. offic. c. 28.
 et in c. aurum.
 12. q. 2. Prosper.
 lib. 2. de vita
 contemplat. cap.
 9. Et in c. ex-
 pedir. 12. q. 1.
 d. Syn. vniuers.
 8. que sunt Co-
 stantino. 4. can.
 15. Et in c. A-
 postolicos. 12. q.
 2. Agathen. in
 c. Episcopi. Et
 Anthoch. in c.
 Episcopus. 12.
 q. 1. Aluer. in
 c. de laico. 12. q.
 2. conc. Tri. sess.
 25. de refor. c. 1.
 c. ca. quia tua.
 12. q. 1. Et aliis
 vtr. diuer. su-
 pra alleg.

quam in prafatos vsus, sunt fideliter dispensantur
 sacrilegij reatum incurrant, qui eas inde abstrahunt
 tradite sunt; ne pœnam & mortē Ananias, & Sapphi-
 ræ incurrant, & quod peius est; anathema munita
 fiant: etsi non corpore, vt Ananias, & Zapphis mor-
 tui ceciderint, anima tamen, quæ potior est corpore, ma-
 tua, & alienata à consortio fidelium cadat, & in
 fundum barathri labatur. Confirmatur autem præ-
 hæc nostra sententia ab aliis diuersis Pontificibus
 sanctis patribus, necnon conciliis d. Quorum
 verba huc adferre prolixum nimis foret, & placet
 eorum supra à nobis commemorata sunt.

Auue Canonici, & alij beneficiati, quorum supra iustis
 tribus a bonorum ecclesie portio, testari possunt.

CAP. XVIII.

VERUM si quis obiecerit, & dixerit clericis
 bonum fuisse duntaxat testamenta condere
 bona ecclesie adhuc indiuisa essent, vel com-
 ter adhuc in claustris viuerent; tunc enim omne
 supererat eorum necessitatibus, in causis pijs
 supererant, in causis pijs, & in causis
 giosis erogandum erat. Domino omnibus
 quod superest date in elemosinam, & omnia
 sunt vobis. Sed postquam bonorum ecclesie facta
 diuisio in quatuor partes, quarum vna assignata
 piscopis, seu Prælatibus, altera clericis, pro officio
 rum sedulitate, tertia pauperibus, quarta vero
 Episcopi & alij clerici beneficiarij, adeo suarum
 tium sibi videntur effecti veri Domini, vt pro arbitrio
 & libito suo possint eas consumere, & de illis dispo-
 re, in hisce præsertim ecclesijs, vbi omnes & singuli
 suos habent fructus, redditus, & prouentus, certis
 cis & terris assignatis. Deinde si bona, quæ pluribus
 communia, postea legitime diuidantur, licet
 communi re quis non possit liberè vti, facta rati-
 uisione, portio, quæ sibi contingit, ita libera, & p-
 remanet, ac si nunquam fuisset communis, cum
 sionis titulus iustissime dominium transferre videretur
 emptionis enim semper, vel permutationis

f. cap. vobis. c. vniuersales et 3. seq. c. mot. 12. q. 2.

